

ISSAI 10 – De Verklaring van Mexico over de onafhankelijk- heid van rekenkamers

Vertaling

INHOUD

Preambule	4
Algemeen	5
Principes	5
Principe 1 - Het bestaan en de feitelijke toepassing van een gepast en doeltreffend (grond)wettelijk/statutair kader	5
Principe 2 - De onafhankelijkheid van het hoofd van de rekenkamer en de leden (van collegiale rekenkamers), inclusief vaste benoeming en gerechtelijke onschendbaarheid bij het normaal vervullen van hun taken.	5
Principe 3 - Een voldoende breed mandaat en volledige discretionaire bevoegdheid voor rekenkamers bij het vervullen van hun taken	5
Principe 4 - Onbeperkte toegang tot informatie	6
Principe 5 - Het recht en de plicht om hun bevindingen te rapporteren	6
Principe 6 - De vrijheid om de inhoud en keuze van het tijdstip van auditverslagen te kiezen en om ze te verspreiden	6
Principe 7 - Het bestaan van doeltreffende opvolgingsmechanismen voor de aanbevelingen van rekenkamers	7
Principe 8 - Financiële en bestuurlijke/administratieve zelfstandigheid en de beschikbaarheid van gepaste menselijke, materiële en financiële middelen	7

ISSAI 10

De Internationale Standaarden voor Rekenkamers, ISSAI, worden uitgevaardigd door de Internationale Organisatie voor Rekenkamers, INTOSAI. Voor meer informatie, bezoek www.issai.org

INTOSAI

De Verklaring van Mexico over de onafhankelijkheid van rekenkamers

Preambule

Het 19^e congres van de Internationale Organisatie van Rekenkamers (INTOSAI), vergaderend in Mexico:

- Vermits het gestructureerd en efficiënt gebruik van overheidsmiddelen een van de essentiële voorwaarden is voor behoorlijke overheidsfinanciën en doeltreffende beslissingen van de verantwoordelijke autoriteiten;
- Vermits de Lima Declaration of Guidelines on Auditing Precepts (de Lima-Verklaring) stelt dat rekenkamers hun taken slechts kunnen vervullen als ze onafhankelijk zijn van de te auditeren instantie en beschermd zijn tegen externe invloeden;
- Vermits het, met dit doel voor ogen, van essentieel belang is dat elk land een eigen rekenkamer heeft waarvan de onafhankelijkheid verankerd is in wetgeving;
- Vermits de Lima-Verklaring erkent dat overheidsinstanties nooit volledig onafhankelijk kunnen zijn en bijgevolg benadrukt dat rekenkamers de functionele en organisatorische onafhankelijkheid moeten hebben die noodzakelijk is voor het vervullen van hun mandaat;
- Vermits rekenkamers door toepassing van de onafhankelijkheidsprincipes ook op andere manieren en waarborgen onafhankelijkheid kunnen bereiken.
- Vermits de toepassingsbepalingen in dit document bedoeld zijn om de beginselen te illustreren en beschouwd worden als ideaal voor een onafhankelijke rekenkamer. Het behoeft erkenning dat voorlopig geen enkele rekenkamer volledig voldoet aan al deze toepassingsbepalingen en dus worden er in de bijkomende richtlijn andere goede praktijken uiteengezet.

Beslist:

Het document getiteld “Mexico Declaration on Independence” aan te nemen, te publiceren en te verspreiden.

Algemeen

Rekenkamers erkennen doorgaans acht kernprincipes, die voortvloeien uit de Lima-Verklaring en besluiten die genomen zijn op het 18e congres van INTOSAI (in Seoel, Korea), als onontbeerlijke voorwaarden voor behoorlijke overheidsaudit.

Principes

Principe 1 - Het bestaan en de feitelijke toepassing van een gepast en doeltreffend (grond)wettelijk/statutair kader

Wetgeving die in detail aangeeft welke mate van onafhankelijkheid noodzakelijk is voor een rekenkamer.

Principe 2 - De onafhankelijkheid van het hoofd van de rekenkamer en de leden (van collegiale rekenkamers), inclusief vaste benoeming en gerechtelijke onschendbaarheid bij het normaal vervullen van hun taken.

De toepasselijke wetgeving specificeert de voorwaarden voor benoeming, herbenoeming, aanwerving, ontslag en pensionering van de hoofden van rekenkamers en van de leden van collegiale rekenkamers, die

- benoemd, herbenoemd of ontslagen zijn volgens een procedure die hun onafhankelijkheid garandeert ten opzichte van de uitvoerende macht (cf. ISSAI-11 *Richtlijnen en goede praktijken betreffende de onafhankelijkheid van rekenkamers*);
- benoemd zijn voor een voldoende lange en vaste termijn, zodat ze hun mandaten kunnen vervullen zonder angst voor vergelding; en
- immuun zijn voor vervolging voor eender welke daad, in het heden of het verleden, die het resultaat is van het normaal vervullen van hun plichten.

Principe 3 - Een voldoende breed mandaat en volledige discretionaire bevoegdheid voor rekenkamers bij het vervullen van hun taken

Rekenkamers moeten bevoegd zijn om audits uit te voeren

- op het gebruik van overheidsgeld, -middelen of -activa door een begunstigde ongeacht diens wettelijk statuut;
- op de inning van inkomsten verschuldigd aan de regering of openbare instellingen;
- op de wettelijkheid en rechtmatigheid van de rekeningen van de regering en openbare instellingen;
- op de kwaliteit van financieel management en financiële rapportering; en
- op de zuinigheid, efficiëntie en doeltreffendheid van activiteiten van de regering of openbare instellingen.

Behalve wanneer de wetgeving dit specifiek eist, zullen rekenkamers niet het beleid van de regering en openbare instellingen auditeren. Ze zullen zich beperken tot audits naar de uitvoering van het beleid.

Rekenkamers zullen de wetten respecteren die van toepassing zijn op hen, maar moeten vrij zijn van invloed of inmenging door de wetgevende of uitvoerende macht bij

- de selectie van auditonderwerpen;
- de voorbereiding, uitvoering, rapportering en opvolging van hun audits;
- de organisatie en het management van hun instelling; en
- het afdwingen van hun besluiten, wanneer ze bevoegd zijn om sancties uit te vaardigen.

Rekenkamers mogen op geen enkele manier betrokken zijn of lijken bij het management van de instanties die zij auditeren.

Rekenkamers moeten ervoor zorgen dat hun personeel geen te nauwe banden ontwikkelt met de instanties die zij auditeren, zodat zij neutraal blijven en objectiviteit uitstralen.

Rekenkamers moeten in volledige vrijheid kunnen werken bij het vervullen van hun plichten en samenwerken met regeringen en openbare instanties die ernaar streven om het management en gebruik van overheidsmiddelen te verbeteren.

Rekenkamers moeten gepaste professionele -en auditnormen hanteren, alsook een ethische code, die gebaseerd is op officiële documenten van INTOSAI, de International Federation of Accountants of een andere erkende standaardisatieorganisatie.

Rekenkamers moeten jaarlijks een activiteitenrapport voorleggen aan de wetgevende macht en andere overheidsinstanties, als dat voorgeschreven wordt door de grondwet, wetgeving of statuten, en dat bekendmaken aan de bevolking.

Principe 4 - Onbeperkte toegang tot informatie

Rekenkamers moeten gepaste bevoegdheden hebben zodat zij tijdige, onbelemmerde, rechtstreekse en gratis toegang hebben tot al de noodzakelijke documentatie en informatie, zodat zij hun statutaire verplichting naar behoren kunnen vervullen.

Principe 5 - Het recht en de plicht om hun bevindingen te rapporteren

Rekenkamers moeten de bevindingen van hun audits onbelemmerd kunnen rapporteren. Ze moeten bij wet verplicht worden om minstens eenmaal per jaar verslag uit te brengen over hun auditresultaten.

Principe 6 - De vrijheid om de inhoud en keuze van het tijdstip van auditverslagen te kiezen en om ze te verspreiden

Rekenkamers hebben de vrijheid om de inhoud van hun auditverslagen te bepalen.

Rekenkamers hebben de vrijheid om opmerkingen en aanbevelingen te formuleren in hun auditverslagen, zolang ze naar behoren rekening houden met de standpunten van de geauditeerde instantie.

De wetgeving moet minimumcriteria formuleren voor auditrapportering en verder ook, waar nodig, specifieke zaken die onderhevig moeten zijn aan een formeel auditoordeel of -certificaat.

Rekenkamers hebben de vrijheid om het tijdstip te kiezen waarop ze hun bevindingen rapporteren, behalve waar de wetgeving specifieke rapporteringsvereisten voorschrijft.

Rekenkamers mogen ingaan op specifieke verzoeken om onderzoek of audit die de wetgevende macht, een parlementaire commissie of de regering doen.

Rekenkamers hebben de vrijheid om hun verslagen te verspreiden, zodra ze formeel voorgelegd zijn aan de gepaste overheidsinstantie, zoals is voorgeschreven in de wetgeving.

Principe 7 - Het bestaan van doeltreffende opvolgingsmechanismen voor de aanbevelingen van rekenkamers

Rekenkamers rapporteren aan de wetgevende macht, parlementaire commissies of de bestuursraad van de geauditeerde instelling, wanneer dat gepast is. Ze volgen verder op of er rekening wordt gehouden met hun aanbevelingen voor corrigerende maatregelen.

Rekenkamers hebben hun eigen intern opvolgingssysteem om te garanderen dat de geauditeerde instanties naar behoren gevolg geven aan de opmerkingen en aanbevelingen van de rekenkamer, maar ook die van de wetgevende macht, parlementaire commissies of de bestuursraad van de geauditeerde instantie, wanneer dat gepast is.

Rekenkamers leggen hun opvolgingsverslagen voor aan de wetgevende macht, parlementaire commissies of de bestuursraad van de geauditeerde instantie, wanneer dat gepast is, zodat die instanties eventuele actie kunnen overwegen, zelfs als de rekenkamer zelf statutair bevoegd zijn om hun bevindingen op te volgen en sancties uit te vaardigen.

Principe 8 - Financiële en bestuurlijke/administratieve zelfstandigheid en de beschikbaarheid van gepaste menselijke, materiële en financiële middelen

De noodzakelijk menselijke, materiële en financiële middelen moeten in redelijke mate beschikbaar zijn voor rekenkamers. De uitvoerende macht mag geen controle over of rechtstreekse toegang hebben tot deze middelen. Rekenkamers beheren hun eigen budget en verdelen het op gepaste wijze.

De wetgevende macht of een parlementaire commissie moeten garant staan voor de toedeling van voldoende middelen aan de rekenkamer zodat die haar mandaat kan vervullen.

Rekenkamers hebben het recht om rechtstreeks beroep te doen op de wetgevende macht als de voorziene middelen niet volstaan om het mandaat van de rekenkamer te vervullen.